

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านว่าน
เรื่อง การควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก
การปฏิบัติการฉีดพ่นสารเคมี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านว่าน ร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านว่าน กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร่วมกันดำเนินโครงการควบคุมโรคติดต่อและไม่ติดต่อ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ โดยร่วมกันรณรงค์ควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกได้กำหนดการออกปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคที่มียุงลายเป็นพาหะนำโรคด้วยการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในพื้นที่ ๗ ร. ได้แก่ โรงเรียน โรงเรือน โรงธรรม โรงพยาบาล โรงแรม และสถานที่ราชการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งประชาสัมพันธ์วิธีการป้องกันและควบคุมโรคที่มียุงลายเป็นพาหะนำโรค จึงขอแจ้งกำหนดการฉีดพ่นสารเคมี ดังนี้

วัน เดือน ปี	พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ
	เวลา ๐๙.๐๐ น.	เวลา ๑๓.๐๐ น.	
๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔	หมู่ ๒	หมู่ ๑	- กรณีมีเหตุฝนตกในวันดังกล่าว กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม - โรงเรียน ฉีดพ่นหลังจากนักเรียนกลับบ้านเท่านั้น
๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔	หมู่ ๓	หมู่ ๕	
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔	หมู่ ๔	หมู่ ๗	
๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔	หมู่ ๖	หมู่ ๘	

เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนทุกท่าน ทุกครัวเรือนได้อำนวยความสะดวกแก่คณะทำงาน และร่วมกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายภายในครัวเรือน พร้อมทั้งปฏิบัติตามในการฉีดพ่นหมอกควันในวันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้บริการออกฉีดพ่นในวันดังกล่าว ดังนี้

๑. ปกปิดอาหาร และเก็บเสื้อผ้าให้มิดชิดเพื่อป้องกันการปนเปื้อนสารเคมี
 ๒. นำทารก เด็กเล็ก และคนชรา ออกนอกพื้นที่และอยู่เหนือลมด้านที่ดำเนินการพ่นหมอกควัน
 ๓. การพ่นหมอกควันภายในบ้านเรือนโดยตรงให้ปิดหน้าต่าง และเปิดประตูทางเข้าพ่นสารเคมี หากเป็นการพ่นโดยรถยนต์หรือภายนอกบ้าน ให้เปิดประตูหน้าต่างให้มากที่สุดเพื่อรับละอองสารเคมี
 ๔. หากมีอาการแพ้สารเคมีอย่างรุนแรง เช่น อาเจียนรุนแรง เป็นลม หน้ามืดให้นำส่งโรงพยาบาลและแจ้งผู้ดำเนินการพ่นเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับสารเคมีที่ใช้พ่นหมอกควันเพิ่มเติม ในใบประกอบการแก้ไขเบื้องต้น
- จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

(นายประภาส คลังชำนาญ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านว่าน

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านว่าน
เรื่อง คำแนะนำการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ด้วยปัจจุบันในช่วงฤดูฝน ทำให้มีฝนตกอยู่เป็นประจำเกิดน้ำขัง ซึ่งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายอันเป็นพาหะสำคัญในการแพร่เชื้อไข้เลือดออก และปัจจุบันเป็นช่วงเวลาที่มีการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกในหลายพื้นที่ และจากสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในปีที่ผ่านมา อัตราการป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกยังมีการแพร่ระบาดอยู่ รวมทั้งสถานการณ์โรคจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ยังมีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันโรคไข้เลือดออกในเขตตำบลบ้านว่าน และให้ประชาชนได้เตรียมความพร้อมในการป้องกันตนเอง รวมทั้งโรคจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) อัตราการแพร่ระบาดยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านว่านจึงขอแนะนำให้ประชาชนทราบถึงโรคไข้เลือดออก รวมทั้งวิธีป้องกันตนเองดังนี้

โรคไข้เลือดออก : เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี อาการของโรคไข้เลือดออก ไข้จะสูงเฉียบพลัน ๒-๗ วัน หน้าแดง ปวดกระบอกตา เบื่ออาหาร อาเจียน ส่วนใหญ่จะไม่มีน้ำมูกหรือไอ ซึ่งต่างจากโรคหัด และไข้หวัด มีจุดเลือดออกเล็กๆ ตามแขน ขา ลำตัว รักแร้ เส้นเลือดเปราะ แดงง่าย อาจมีเลือดกำเดา เลือดออกตามไรฟัน อาเจียนและถ่ายอุจจาระสีดำ ปวดได้ชายโครงขวา เนื่องจากมีตับโต กด เจ็บ ประมาณวันที่ ๓-๔ นับแต่เริ่มป่วย บางรายมีอาการกระสับกระส่าย มือเท้าเย็น ชีพจรเบาเร็ว จะรู้สึก หิว ร้อน หนาว หนาวสั่น กระหายน้ำ ปากเขียว ตัวเย็นซิด ความรู้สึกเปลี่ยนแปลง และจะเสียชีวิตภายใน ๑๒-๒๔ ชั่วโมง หากไม่ได้รับการรักษาภาวะช็อกอย่างถูกต้องทันที

การติดต่อ : มียุงลายเป็นพาหะนำโรค โดยเกิดจากยุงลายตัวเมียซึ่งกัดเวลากลางวันและดูดเลือดคนเป็นอาหาร จะกัดดูดเลือดผู้ป่วยซึ่งอยู่ในระยะไข้สูงเป็นระยะที่มีไวรัสอยู่ในกระแสเลือด เชื้อไวรัสจะสู่กระเพาะยุง เข้าไปอยู่ในเซลล์ที่ผนังกระเพาะ เพิ่มจำนวนมารวมขึ้นแล้วออกมาจากเซลล์ผนังกระเพาะไวรัสเดินทางสู่ต่อมน้ำลายเพื่อแพร่เชื้อไปยังผู้ที่ถูกยุงกัดในรายถัดไป

ระยะฟักตัวของโรค : หลังจากได้รับเชื้อจากยุงประมาณ ๕-๘ วัน

ยุงพาหะนำเชื้อไข้เลือดออก : ยุงลายจะวางไข่ตามภาชนะน้ำที่มีน้ำนิ่งและใส น้ำนั้นอาจจะสะอาดหรือไม่ก็ได้ น้ำฝนมักเป็นน้ำที่ยุงลายชอบวางไข่มากที่สุด ดังนั้น แหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลายบ้านจึงมักอยู่ตามโอ่งน้ำดื่มและน้ำใช้ที่ไม่ปิดฝาทั้งภายในและภายนอกบ้าน จากการสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงลายชนิดนี้พบว่า ร้อยละ ๖๔.๕๒ เป็นภาชนะเก็บขังน้ำที่อยู่ภายในบ้านและร้อยละ ๓๕.๕๓ เป็นภาชนะเก็บขังน้ำอยู่นอกบ้าน นอกจากนี้โอ่งน้ำแล้วยังมีภาชนะอื่นๆ เช่น บ่อซีเมนต์ในห้องน้ำ จานรองขาตู้กันมด จานรองกระถางต้นไม้ แจกัน อ่างล้างเท้า ยางรถยนต์ ไท ภาชนะใส่น้ำเลี้ยงสัตว์ เศษภาชนะ เช่น โอ่งแตก เศษกระป๋อง กะลา เป็นต้น

การดูแลรักษาผู้ป่วยไข้เลือดออก : ขณะนี้ยังไม่มียาต้านไวรัสที่มีฤทธิ์เฉพาะสำหรับเชื้อไข้เลือดออก การรักษาโรคนี้เป็นการรักษาตามอาการ และประคับประคอง ซึ่งได้ผลดีถ้าให้การวินิจฉัยโรคได้ตั้งแต่ระยะแรก การสังเกตอาการ ติดตามดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดในระยะเวลาวิกฤต ประมาณ ๒๔-๔๘ ชั่วโมง จะช่วยป้องกันมิให้โรครมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นโดยมีหลักปฏิบัติ ดังนี้

๑) ในระยะไข้สูง ควรใช้การเช็ดตัวช่วยลดไข้ บางรายอาจมีการชักได้ถ้าไข้สูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่มีประวัติเคยชัก หรือในเด็กอายุน้อยกว่า ๖ เดือน จำเป็นต้องให้ยาลดไข้ ควรใช้ยาจำพวกพาราเซตามอล ห้ามใช้ยาแอสไพริน เพราะจะทำให้เกร็ดเลือดเสียการทำงาน จะระคายกระเพาะ ทำให้เลือดออกได้ง่ายขึ้น ควรให้ยาลดไข้เป็นครั้งคราวเวลาที่ไข้สูงเท่านั้น การให้ยาลดไข้มากเกินไป จะมีภาวะเป็นพิษต่อตับได้

๒) ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำชดเชย เพราะผู้ป่วยส่วนใหญ่มีไข้สูง เบื่ออาหาร และอาเจียน ทำให้ขาดน้ำ และเกลือโซเดียมด้วย ควรให้ผู้ป่วยดื่มน้ำผลไม้หรือสารละลายผงน้ำตาลเกลือแร่ (โอ อาร์ เอส) ในรายที่อาเจียน ควรให้ดื่มครั้งละน้อยๆ และดื่มน้ำที่มีสีแดง หากมีอาเจียนจะแยกไม่ได้ว่าอาเจียนจากน้ำหรือมีเลือดปนมาด้วย

๓) จะต้องติดตามดูอาการผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด เพื่อจะได้ตรวจและป้องกันภาวะช็อกได้ทันเวลา ช็อกมักจะเกิดพร้อมกับไข้ลดลงประมาณตั้งแต่วันที่ ๓ ของการป่วยเป็นต้นไป ทั้งนี้แล้วแต่ระยะเวลาที่เป็นไข้ ถ้าไข้ ๗ วันก็อาจช็อกวันที่ ๘ ได้ ควรแนะนำให้พ่อแม่ทราบอาการนำของช็อก ซึ่งอาจจะมีอาการเบื่ออาหารมากขึ้น ไม่รับประทานอาหารหรือดื่มน้ำเลย หรือมีอาการถ่ายปัสสาวะน้อยลง มีอาการปวดท้องอย่างกะทันหัน หัส กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น ควรรีบนำส่งโรงพยาบาลทันที

๔) เมื่อผู้ป่วยไปตรวจที่โรงพยาบาลหรือสถานที่ให้การรักษาได้ แพทย์จะตรวจเลือก คูปริมาณ เกร็ดเลือดและความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดง และอาจนัดมาตรวจดูการเปลี่ยนแปลงของเกร็ดเลือดและความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดงเป็นระยะๆ เพราะถ้าปริมาณเกร็ดเลือดเริ่มลดลงและ ความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดงเริ่มสูงขึ้น เป็นเครื่องชี้บ่งว่าน้ำเลือดรั่วออกจากเส้นเลือด และอาจจะช็อกได้ จำเป็นต้องให้สารน้ำชดเชย

๕) โดยทั่วไปผู้ป่วยไม่จำเป็นต้องนอนรักษาในโรงพยาบาลทุกราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะแรกที่ยังมีไข้ สามารถรักษาแบบผู้ป่วยนอก โดยให้ยาไปรับประทาน แต่ผู้ปกครองต้องเฝ้าสังเกตอาการตามข้อ ๓ หรือไปตรวจตามที่แพทย์นัดเป็นระยะๆ โดยตรวจดูการเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๔ ถ้า ผู้ป่วยมีอาการแสดงอาการช็อก แพทย์จะให้รักษาในโรงพยาบาล และถือเป็นเรื่องรีบด่วนในการรักษา

การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก : เนื่องจากโรคไข้เลือดออกยังไม่มียารักษา และไม่มีวัคซีนป้องกันไข้เลือดออก ดังนั้นการป้องกันจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดด้วยการป้องกันการแพร่ของยุง โดยป้องกันไม่ให้ยุงวางไข่ หรือป้องกันไม่ให้ยุงกลายเป็นยุง เน้นที่การควบคุมลูกน้ำด้วยการกำจัดแหล่งเพราะพันธุ์ลูกน้ำ เนื่องจากสามารถทำลายได้ง่ายและไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

คำแนะนำในการกำจัดลูกน้ำ มีดังนี้

๑) โถง ถังเก็บน้ำ กะละมัง ที่เก็บกักน้ำที่เป็นแหล่งที่ยุงออกไปและกลายเป็นยุง ต้องมีฝาปิดให้สนิท และหมั่นตรวจสอบว่ามีลูกน้ำหรือไม่ หากพบลูกน้ำให้เท หรือตักทิ้งด้วยกระชอนหรือขั้วล้างทันที

๒) ภาชนะที่ไม่สามารถปิดฝาได้ อย่างที่ปลูกต้นไม้ หรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้ใส่ปลากินลูกน้ำ

๓) ตรวจสอบแจกัน ด้วยรองขาตุ๊กกันมด ต้องเปลี่ยนน้ำทุกสัปดาห์ สำหรับแจกันอาจจะใส่ทราย ก่อสร้างผสมลงไป ส่วนถ้วยรองขาตุ๊กให้ใส่เกลือเพื่อป้องกันลูกน้ำ

๔) หมั่นตรวจสอบภาตรองน้ำที่ตู้เย็น หรือเครื่องปรับอากาศเพราะเป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของยุง โดยเฉพาะภาตรบายน้ำของเครื่องปรับอากาศ ซึ่งออกแบบไม่ดี โดยรูระบายน้ำอยู่เหนือกันลวดหลายเซนติเมตร ทำให้มีน้ำขังซึ่งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง

๕) ตรวจสอบๆ บริเวณบ้านว่ามีแหล่งน้ำขังหรือไม่ ท่อระบายน้ำบนหลังคามีแอ่งน้ำหรือไม่ หากมี ต้องจัดการเก็บกวาดสิ่งปฏิกูลออกไป

๖) ขวดน้ำ กระจก หรือภาชนะอื่นที่อาจจะเก็บขังน้ำได้ หากไม่ใช่ให้ใส่ถุงหรือฝังดินเพื่อไม่ให้ น้ำขังยางรถยนต์เก่า ที่ไม่ใช่ควรใช้ผ้าคลุมเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งขังน้ำ หรือเก็บบริเวณใต้ชายคา

๗) หากใครมีรั้วไม้ หรือต้นไม้ที่มีรูกลวง ให้นำคอนกรีตเทใส่ปิดรู ต้นไม้ต้องตัดตรงข้อและให้เท คอนกรีตปิดแอ่งน้ำ

การป้องกันไม่ให้ยุงกัด

๑) การทายากันยุงกัด หรือใช้กลิ่นของสมุนไพรไล่ยุง เช่น ตะไคร้หอม เป็นต้น

๒) นอนในมุ้ง หรือเปิดพัดลมไล่ยุง

การปฏิบัติเมื่อมีคนในบ้าน/ข้างบ้านเป็นไข้เลือดออก

๑) เนื่องจากไข้เลือดออกกระบาดโดยมียุงลายเป็นตัวแพร่เชื้อ ดังนั้น เมื่อมีคนในบ้านหรือข้าง บ้านเป็นไข้เลือดออก ควรจะบอกคนในบ้านหรือข้างบ้านว่ามีไข้เลือดออก เพื่อเตรียมการป้องกันตนเองและคนใน บ้าน

๒) แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อมาดำเนินการสอบสวนและควบคุมโรค

๓) ให้สมาชิกในครอบครัว ป้องกันการถูกยุงกัดตามคำแนะนำเบื้องต้น

๔) สำรวจภายในบ้าน รอบบ้าน รวมทั้งเพื่อนบ้านว่ามีแหล่งแพร่พันธุ์ยุงหรือไม่ หากมีให้จัดการ

ทันที

๕) เผ่าดูอาการของสมาชิกในบ้านหรือข้างบ้านว่ามีไข้หรือไม่ หากมีไข้ให้ระวังอาจจะจะเป็น

ไข้เลือดออก

๖) ให้ผู้ป่วยนอนในมุ้งเพื่อป้องกันยุงกัด

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

(นายประภาส คลังชำนาญ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านว่าน